

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

REACH-asetuksen mukaisesti (1907/2006/EY, kuten muutettu direktiivissä 453/2010/EY)

Tarkistuspäivä: 16 huhtikuuta 2015 **Julkaisupäivämäärä:** 26. heinäkuuta 2007 **KTT nro:** 281-13**KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT****1.1. Tuotetunniste**

803 Liuotinaine II teollisuus- ja laivakäyttöön

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Erittäin tehokas, vesipohjainen alkalipuhdistusaine.

Toimialakoodi: D **Käyttötarkoituskoodi (UC62):** 9**1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot****Yhtiön:**

A.W. CHESTERTON COMPANY
860 Salem Street
Groveland, MA 01834-1507, USA
Tel.: +1 978-469-6446 Fax: +1 978-469-6785
(Mon. - Fri. 8:30 - 5:00 PM EST)
Käyttöturvallisuustiedotepyynnöt: www.chesterton.com
Sähköposti (Käyttöturvallisuustiedotetta koskevat
kysymykset): ProductMSDSs@chesterton.com
Sähköposti: customer.service@chesterton.com

Maahantuoja:**1.4. Häätäpuhelinnumero**

Käytettävissä 24 tuntia vuorokaudessa ja 7 päivää viikossa
Infotrac, puh: +1 352-323-3500
HUS Myrkytystietokeskus, puh: 09 471 977

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI**2.1. Aineen tai seoksen luokitus****2.1.1. Luokittelu asetuksen (EY) nro 1272/2008 (CLP) mukaisesti**

Skin Corr. 1B, H314

2.1.2. Luokittelu direktiivien 1999/45/EY ja 1975/324/ETY mukaisesti

Syövyttävä; C; R34

2.1.3. Lisätietoja

H- ja R-lausekkeiden teksti kokonaisuudessaan: ks. KOHTIA 2.2 ja 16.

2.2. Merkinnät**Merkinnät asetuksen (EY) nro 1272/2008 (CLP) mukaisesti****Varoitusmerkit:****Huomiosana:** Vaara**Vaaralausekkeet:** H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.**Turvalausekkeet:**

P260 Älä hengitä sumua/suihketta.
P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta ja silmien-/kasvosuojainta.
P303/361/353 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus välittömästi. Huuho/suihkuta iho vedellä.
P305/351/338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuho huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P301/330/331 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Huuho suu. Ei saa oksennuttaa.
P310 Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.

Täydentäviä tietoja: Ei ole

2.3. Muut vaarat

Tärkein tähän tuotteeseen liittyvä vaara on sen korkea alkalisuus (pH 13,1 - 13,7). Tämä tuote sattaa vaurioittaa sisäelimiä, jos sitä niellään suuri määrä. Pese välittömästi kosketuksen tapahduttua.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2. Seokset**

Vaarallisia aineosia ¹	Paino %	CAS nro / EY nro	REACH-rekisteröinti numero	Luokitus (1272/2008/EY:n mukaisesti)	Luokitus (67/548/ETY:n mukaisesti)
Natriumkarbonaatti	1-5	497-19-8 207-838-8	E.S.	Eye Irrit. 2, H319	Xi; R36
Kaliumhydroksidi	1-2	1310-58-3 215-181-3	E.S.	Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1A, H314	C; R22-35 Xn; R22
N-Metyyli-2-pyrrolidoni	0,1-1	872-50-4 212-828-1	E.S.	Repr. 1B, H360D Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 Skin Irrit. 2, H315	T; R61 Xi; R36/37/38

Vaaratunnusten 67/548/ETY:n mukaisesti: C: Syövyttävä; T: Myrkyllinen; Xn: Haitallinen; Xi: Ärsyttävä
H- ja R-lausekkeiden teksti kokonaisuudessaan: ks. KOHTA 16.

¹Luokiteltu seuraavien mukaisesti: 1272/2008/EY, 67/548/ETY, 99/45/EY, REACH

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Sisäänhengittäminen: ei koske

Ihokosketus: Pidä alue saastuneita vaatteita pois vedestä. Pese vaatteet ennen niiden seuraavaa käyttöä. Pese iho vedellä ja saippualla. Kutsu heti lääkäri.

Silmäkosketus: Huuhtelee silmiä vähintään 15 minuutin ajan runsaalla vesimäärällä. Kutsu heti lääkäri.

Nieleminen: Ainetta ei pidä oksentaa ulos. Jos potilas on tajuissaan, juota hyvin paljon vettä. Kutsu heti lääkäri.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Suora kosketus aiheuttaa silmien, ihon ja limakalvon palovammoja.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoida oireet.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1. Sammutusaineet**

Syttymätön, Käytettävä ympäröivään tuleen sopivaa sammutinta.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei ole

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Jäähdytä altistetut säiliöt vedellä. Palohenkilöstölle suositellaan happilaitteiden käyttöä.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Altistumisen estämistä ja henkilönsuojaimia on käytettävä osan 8 mukaisesti.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ei erikoisvaatimuksia.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Rajoita roiskunut aine pienelle alueelle. Poista aine jollakin imevällä materiaalilla (esim. hiekalla, sahajauholla, savella jne.) ja pane asianmukaiseen jätesäiliöön.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Katso hävittämisohjeet kohdasta 13.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Pidät astiat suljettuina, kun niitä ei käytetä. Riisuttava välittömästi saastunut vaatetus. Alkaliset aineet aiheuttavat toisinaan myöhemmin ilmeneviä vaikutuksia. Pesedy välittömästi minkäänlaisen kosketuksen jälkeen.

Syttyvyysluokka: ei koske

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytä viileässä ja kuivassa paikassa.

7.3. Erityinen loppukäyttö

Erityisiä varotoimia ei tarvita.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1. Valvontaa koskevat muuttujat****Työperäisen altistumisen raja-arvot**

Aineosat	HTP-arvot ²		ACGIH TLV	
	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³
Kaliumhydroksidi	–	–	–	(Hetkellinen) 2
Natriumkarbonaatti	–	2	–	–
N-Metyyli-2-pyrrolidoni*	10	40	–	–
	15 min: 20	15 min: 80		

*Chestertonin suosittelema raja: 100 ppm.

² Sosiaali- ja terveysministeriön asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista

8.2. Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1. Tekniset toimenpiteet**

Huolehdyttävä hyvästä ilmanvaihdosta. Jos altistumisrajat ylittyvät, tulee käyttää lisäksi koneellista kohdepoistoa.

8.2.2. Henkilökohtaiset suojaustoimenpiteet

Hengityssuoja: Ei yleensä tarvita. Jos altistusarvot ylitetään, käytä hyväksyttyä orgaanisilta tai happo- tai emäshöyryiltä suojaavaa hengityssuojainta (esim. EN-suodatintyyppi A-P2).

Liiallinen kuumuus: Vedenpitävät käsineet (esim. kumia, lateksia tai muovia)

Silmien ja kasvojen suojaus: Suojasilmälasit.

Muu: Lämpisemätön vaatetus, joka estää ihokosketuksen.

8.2.3. Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Katso kohtia 6 ja 12.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto	kirkas neste	Haju	mieto haju
Väri	punainen	Hajukynnys	ei ole määriteltä
Kiehumispiste	100°C	Höyrynpaine (20° C)	ei ole määriteltä
Sulamispiste	0°C	Paino% aromaattisia aineita	0%
(Tilavuus)% haihtuvia aineita	89%	pH	13,1 – 13,7
Leimahduspiste	ei ole	Suhteellinen tiheys	1,06 kg/l
Menetelmä	PM -suljettu astia	Jakautumiskerroin (vesi/öljy)	> 1
viskositeetti	< 5 cps @ 25°C	Höyry tiheys (ilma=1)	> 1
Itsesyttymislämpötila	ei koske	Haihtumisnopeus (eetteri=1)	< 1
Hajoamislämpötila	ei ole määriteltä	Vesiliukoisuus	täydellinen
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	ei ole määriteltä	Hapettavuus	ei koske
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	ei koske	Räjähtävyys	ei koske

9.2. Muut tiedot

Ei ole

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1. Reaktiivisuus**

Katso kohtia 10.3 ja 10.5.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Pysyvä

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tunnettuja vaarallisia reaktioita normaalikäytössä.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Ei ole

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Alumiini, sinkki ja tina; alumiinin, sinkin ja tinan seokset ja voimakkaasti hapettavat aineet, kuten nestemäinen kloori ja puhdas happi.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Hiilimonoksidi, Hiilidioksidi ja muut myrkylliset kaasut.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**

Pääasiallinen tie altistukseen normaalikäytössä: Iho- ja silmäkosketus.

Akuuttiset vaikutukset: Suora kosketus aiheuttaa silmien, ihon ja limakalvon palovammoja. ATE-seos suun kautta = 18055 mg/kg.

Aine	Testaus	Tulos
Kaliumhydroksidi	LD50 suun kautta, rotta	365 mg/kg
Natriumkarbonaatti	LC50 hengitysteitse annosteltuna, rotta	2,3 mg/l/2 tuntia
Natriumkarbonaatti	LD50 suun kautta, rotta	4090 mg/kg
N-Metyyli-2-pyrrolidoni	LC50 hengitysteitse annosteltuna, rotta	> 5,1 mg/l/4 h
N-Metyyli-2-pyrrolidoni	LD50 ihon kautta, kaniini	8000 mg/kg
N-Metyyli-2-pyrrolidoni	LD50 suun kautta, rotta	3598 mg/kg

Krooniset vaikutukset: N-metyyli-2-pyrrolidoni on aiheuttanut maksa-, munuais- ja lisääntymis- tai teratogeenivaikutuksia eläintutkimuksissa.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset: Tämä tuote ei sisällä kansainvälisen syöväntutkimuslaitoksen (IARC) luettelemia tai säädöksessä (EY) nro 1272/2008 lueteltuja karsinogeneeneja.

Aspiraatiovaara: Saatavilla olevien tietojen perusteella luokitus- kriteerit eivät täyty.

Muut tiedot: Ei tiedetä

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Tälle tuotteelle ei ole määritetty ympäristömyrkyllisyyttä koskevia tietoja. Seuraavassa annetut tiedot perustuvat sen komponenteista ja muista samanlaisten aineiden ympäristömyrkyllisyydestä saatuihin tietoihin.

12.1. Myrkyllisyys

Monet vesieliölajit eivät siedä 10 ylittäviä pH-arvoja.

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

N-Metyyli-2-pyrrolidoni: helposti biohajoavaa. Tämän valmisteen sisältämä(t) pinta-aktiivinen aine (pinta-aktiiviset aineet) on (ovat) EY:n asetuksessa 648/2004 säädettyjen biohajoavuuskriteerien mukainen (mukaisia). Tätä väitettä tukevat tiedot ovat jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten käytettävissä näiden pyynnöstä tai puhdistusaineen valmistajan pyynnöstä.

12.3. Biokertyvyys

N-Metyyli-2-pyrrolidoni: ei uskota kasautuvan biologisesti (log Kow < 1).

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Neste. Vesiliukoista. Ota huomioon tuotteen fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet määrittäessä sen liikkuvuutta ympäristössä (katso osa 9).

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Ei saatavilla

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Ei tiedetä

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät**

Imeytynyt aine on poltettava tai haudattava kaatopaikalle asianmukaisen luvan saaneen laitoksen toimesta. Nesteet saattavat olla sopivia vesikäsitteilyyn neutralointia seuraavan orgaanisten aineiden imeytymisen jälkeen. Tämä tuote on luokiteltu vaaralliseksi direktiivin 2008/98/EY mukaisesti. Tarkasta paikalliset ja valtakunnalliset määräykset ja noudata kaikkein ankarinta vaatimusta.

Euroopan jäteluettelon koodi: 20 01 29

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT**14.1. YK-numero**

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: UN1814

TDG: UN1814

US DOT: UN1814

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: POTASSIUM HYDROXIDE SOLUTION

TDG: POTASSIUM HYDROXIDE SOLUTION

US DOT: POTASSIUM HYDROXIDE SOLUTION

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: 8

TDG: 8

US DOT: 8

14.4. Pakkausryhmä

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: II

TDG: II

US DOT: II

14.5. Ympäristövaarat

EI YMPÄRISTÖVAAROJA

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

EI ERITYISIÄ VAROTOIMIA KÄYTTÄJÄLLE

14.7. Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

EI KOSKE

14.8. Muut tiedot

US DOT: ERG NO. 154

May be shipped as Limited Quantities in packaging having a rated capacity gross weight of 66 lb. or less and in inner packages not over 1 Liter (49 CFR 173.154 (b,1))

IMDG: EmS. F-A, S-B "Separated from Acids"

ADR: Classification code C5, Tunnel restriction code (E)

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö****15.1.1. EU-asetukset**

Luvat liitteen VII mukaisesti: Ei koske

Rajoitukset liitteen VIII mukaisesti: Ei ole

Muut EU-asetukset: Asetus (EY) N:o 648/2004 pesuaineista. Direktiivi 94/33/EY nuorten työntekijöiden suojelusta.

15.1.2. Kansalliset määräykset

Kohdassa 15.1.1 viitatus EY-direktiivin kansallinen täytäntöönpano.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Toimittaja ei ole tehnyt tälle aineelle/seokselle kemikaaliturvallisuusarviointia.

MUUT TIEDOT**Lyhenteet:**

ACGIH: American Conference of Governmental Industrial Hygienists
 ADN: vaarallisten aineiden kansainvälisiä sisävesikuljetuksia koskeva eurooppalainen sopimus
 ADR: vaarallisten aineiden kansainvälisiä maantiekuljetuksia koskeva eurooppalainen sopimus
 ATE: välittömän myrkyllisyyden estimaatti (Acute Toxicity Estimate)
 BCF: biologinen kertyvyystekijä
 CLP: luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskeva asetus (1272/2008/EY)
 ES: ei sovellu
 E.S.: ei saatavilla
 GHS: maailmanlaajuisesti yhdenmukaistettu järjestelmä
 ICAO: Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö
 IMDG: vaarallisten aineiden kansainväliset merikuljetukset
 KTT: käyttöturvallisuustiedote
 LC50: tappava pitoisuus 50 %:lle testipopulaatiosta
 LD50: tappava annos 50 %:lle testipopulaatiosta
 LOEL: alhaisin havaittavan vaikutuksen aiheuttava taso
 NOAEL: haitaton vaikutustaso
 NOEL: vaikutuseton taso
 OECD: Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
 PBT: hitaasti hajoava, biokertyvä ja myrkyllinen aine
 (Q)SAR: Kvantitatiivinen rakenne-aktiivisuussuhde (Quantitative Structure-Activity Relationship)
 REACH: kemikaalien rekisteröinti, arviointi, lupamenettelyt ja rajoitukset (1907/2006/EY)
 RID: vaarallisten aineiden kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevat säännökset
 STEL: lyhytaikaisen altistuksen raja-arvo
 STOT: elinkohtainen myrkyllisyys
 TDG: vaarallisten aineiden kuljetus (Kanada)
 TLV: kynnyksärajo-arvo
 US DOT: Yhdysvaltain liikenneministeriö
 vPvB: erittäin hitaasti hajoava ja erittäin voimakkaasti biokertyvä aine
 Muita lyhenteitä voi etsiä osoitteesta www.wikipedia.org.

Tärkeimmät kirjallisuusviitteet ja tietolähteet: Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) - tietoja kemikaaleista
 Ruotsin kemikaalivirasto (KEMI)
 Yhdysvaltain National Library of Medicine Toxicology Data Network (TOXNET) -tietoverkko

Menettely, jolla seosten luokitus on määritetty asetuksen (EY) nro 1272/2008 mukaisesti:

Luokitus	Luokitusmenettely
Skin Corr. 1B, H314	Laskentamenetelmä

Asiaankuuluvat H-lausekkeet: H302: Haitallista nieltynä.
 H314: Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
 H315: Ärsyttää ihoa.
 H319: Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
 H335: Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
 H360D: Voi vaurioittaa sikiötä.

Asiaankuuluvat R-lausekkeet: R22: Terveydelle haitallista nieltynä.
 R35: Voimakkaasti syövyttävää.
 R36/37/38: Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa:
 R61: Vaarallista sikiölle.

Vaaraa kuvaavien kuvamerkkien nimet: Syöpyminen

Käyttöturvallisuustiedotteen muutokset tässä versiossa: Osat 2.1, 2.2, 3, 8.1, 8.2.2, 9.1, 11, 16.

Muita tietoja: Ei ole

Nämä tiedot perustuvat yksinomaan eri aineosien toimittajien antamiin tietoihin eivätkä aineiden seokseen. Tuotteen soveltuvuudesta johonkin tiettyyn käyttötarkoitukseen ei anneta mitään suoraa eikä epäsuoraa takuuta. Käyttäjän itsensä on määriteltävä tuotteen soveltuvuus.